

ook onze verwachting van die Stichting geweest zij, in haar beginsel bezit zij de kiem van eene rijke en nieuwe ontwikkeling in de eerste plaats der Theologie en van hare vakken, ieder in het bijzonder.

Immers dat beginsel staat lijnrecht tegenover de vergoding van het scheepsel, de verheffing van den mensch, het *Arminianisme* in alle phasen zijner openbaring, bij alle keerpunten zijner geschiedenis.

Eene nieuwe ontwikkeling.

Bij wijze van tegenstelling gesproken.

Vroeger ter kwader ure door de wijsbegeerte dier dagen gestuit, keert zij van zelf tot haar punt van uitgang terug, niet, omdat zij niet veel in zich opneemt, wat resultaat mag heeten van den arbeid der latere Godgeleerden, maar omdat zij zich niet kan aansluiten bij de nieuwere Godgeleerdheid als zoodanig, zonder aan haar beginsel ontrouw te worden.

Zij het in deze ure onze taak om aan te toonen, met welk recht wij zoo spreken ten opzichte van dat deel der Theologie, waarvan mij de behandeling is toevertrouwd.

Wanneer de Hoogleeraar *Lamers* in een opstel over de Catechetik⁽²⁾ ons verzekert, „dat de periode der wetenschappelijke, wijsgeerige behandeling van de verschillende deelen der Evangeliebediening eerst is aangevangen, toen de Cyclus van wetenschappen gevormd werd, thans bekend onder den naam van „Praktische Theologie”, dan spreekt hij daarmede eene stelling uit, die onder de nieuwere Godgeleerden stellig geen tegenspraak zal vinden. Zijne mededeeling, dat het *Schleiermacher* geweest is, die haar -- t. w. de Praktische Theologie -- tot den rang der wetenschap verhief, „die de idee des kerkelijken levens uiteenzet”⁽³⁾,

⁽²⁾ Catech. Studiën van G. H. Lamers. N. Bijdragen o. h. gebied van Godgel. en Wijsb. d. Dr. J. Cramer en Dr. G. H. Lamers. Amst. 1877. Bl. 248.

⁽³⁾ Idem bladz. 106. 107.